

Covertalk over de Theosofia's van het jaar 1999

– Tom Ockerse

Dit is het eerste nummer van *Theosofia* in de 21ste eeuw. Een nieuwe eeuw, een nieuwe start. Het is met groot genoegen dat we u in dit eerste nummer van jaargang 101 een nieuwe 'binnenkant' tonen. Zoals u weet verzorgt Tom Ockerse al een tijdlang de 'covers' van het blad en was het wachten op een nieuwe lay-out, een nieuwe 'binnenkant', die beter zou passen bij de 'buitenkant'. We zijn Jaap Koning zeer erkentelijk dat hij deze lay-out, die zo goed aansluit bij de 'buitenkant', voor ons heeft ontworpen. Dank zij de gezamenlijke inspanning van Guido Haas en Willy Evelein is dit ontwerp tot uitdrukking gebracht. Hiermee gaat *Theosofia* het jaar 2000 in als een nieuwe en eigentijdse heelheid. Het eerste artikel van dit nummer is een uitleg van Tom Ockerse over de covers van het afgelopen jaar (jaargang 100). We wensen u, lezer, veel lees- en kijkplezier met het blad.

De redactie

In de herfst van 1998 bracht ik een deel van mijn sabbatical year (verlofjaar) door als student aan de Krotona School of Theosophy in Ojai, Californië. Aan het eind van die studie-periode brachten de studenten verslag uit van wat zij geleerd hadden aan de loge van de Theosophical Society te Ojai.

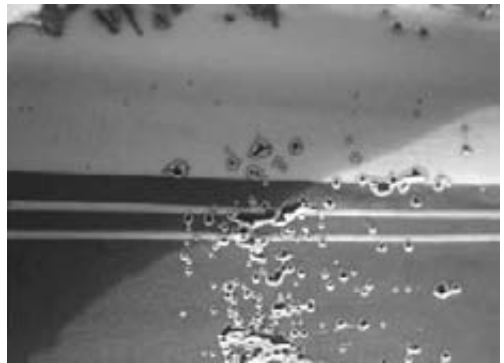
Mijn bijdrage aan die avond hield een multi-media presentatie in van teksten en beelden via dia's met muziek. De beelden waren foto's van een enorme yucca plant die in dat gebied van Californië groeit. Deze yucca groeide naast het huisje waar ik was ondergebracht en was een bijzonder mooi exemplaar van ongeveer vier meter hoog en met ongeveer een even grote omtrek. De plant had lange, eenvoudige bladeren met vervaarlijk uitziende 'tanden' langs de randen.

Ik leerde deze plant bijzonder goed kennen omdat ik er regelmatig naast zat om me tijdens de lunchpauzes te koesteren aan de zon van Californië. Aan haar aanwezigheid viel niet te ontkomen en ik bewonderde haar vorm, schoonheid, elegance en krachtige armen zeer. Ik ontleende hier de inspiratie aan voor mijn

project voor de loge-avond van Krotona. Ik maakte een foto van elke arm afzonderlijk, van de onderste bladeren op de grond die aan het vergaan waren tot de nieuwe sprietten die opschoten vanuit het hart in het midden. Op een natuurlijke manier was er al een relatie ontstaan tussen ons maar de intieme foto-sessie waarbij ik me letterlijk binnen de 'tentakels' van de plant begaf, voegde een dimensie toe aan onze binding. Tot mijn verrassing (en vreugde!) waren er 49 bladeren/beelden in totaal... een veelbelovend aantal, speciaal voor dit project waarbij ik afwisselend dia's van de foto's en dia's van tekstgedeelten uit *The Mahatma Letters* liet zien.

Dit is niet het juiste moment om meer over het project te vertellen maar deze informatie dient voornamelijk om de foto's die ik voor *Theosofia* jaargang 100 gebruikte van een kader te voorzien. Veel van de afbeeldingen waren zo abstract dat zij de mogelijkheid boden ideeën uit de artikelen van het tijdschrift tot uitdrukking te brengen. Mijn idee was om intuïtief een voor-selectie te maken van de afbeeldingen die ik wilde gebruiken en dan één ervan te verbinden aan een theosofisch idee, geïnspireerd door de teksten die mij werden toegezonden. Zoals het geval is bij alle ontwerpen die ik voor de covers van *Theosofia* heb gemaakt, moeten de cover en de delen ervan gezien worden als metaforen of symbolen en niet letterlijk genomen worden. Met de voor- en achterkant van de cover, die als begin- en eindpunt dienen, draagt elke cover op zichzelf als het ware 'tekst' bij aan de uitgave. De afbeeldingen, de vormen en de woorden werken er aan mee om de theosofische ideeën te weerspiegelen die in het leesgedeelte tussen de covers uitgedrukt worden. Zo zijn de covers meer gedichten dan alleen maar decoraties, iets voor de lezer/kijker om te interpreteren en om de betekenis ervan, het geheimschrift als het ware, te ontdekken zo diep als men bereid is deze te zien en te ontcijferen. In de beschrijvingen hieronder heb ik enkele aantekeningen gemaakt van sommige

aspecten die aanleiding gaven tot het creatieve besluitvormingsproces maar de diepere interpretatie wordt overgelaten aan de lezer om aandacht te schenken aan wat er is en wat ermee in verband wordt gebracht om tot een meer volledige betekenis te komen.

De cover voor nummer 1 van jaargang 100 was gemakkelijk genoeg. Ik selecteerde aanhalingen uit het artikel 'De religie van schoonheid' van Radha Burnier (aangezien ik toen ik het maakte alleen maar over de Engelse versie van het artikel beschikte gebruikte ik het Engels voor de cover) en combineerde deze met een afbeelding dat heel goed een abstract schilderij op linnen had kunnen zijn (vooral in de 'full color' versie). De afbeelding refereert aan 'verval' – smetten van imperfectie – en trekt onze geconditioneerde reactie op 'mooi' en 'lelijk' in twijfel, nog onderstreept door niet-conformistische typografische differentiaties. Alle aanhalingen beginnen op de voorkant maar lijken onaf, onvolledig, gefragmenteerd – en suggereren door de teksten tussen voor- en achterkant heen te lopen om tot voltooiing van de gedachte te komen, en gaan dan op de achterkant verder als voltooide denkbeelden.

Voor de cover van nummer 2 moest ik iets bedenken zonder de inhoud van dit nummer te kennen en ik had weinig tijd. Daarom koos ik voor alleen maar een afbeelding die een dialoog weergaf tussen de voor- en achterkant over een theoso-

fisch idee met geest en stof tegenover elkaar gesteld. Op de voorkant simplicitéit en vormloosheid (tot op zekere hoogte) en het begin van differentiatie, waarmee misschien vibratie en geluid gesuggereerd worden. Op de achterkant ontdekken we een ingewikkelde ‘wereld’ van deeltjes in de vorm van een klein (spinn)web tussen twee van de ‘tanden’ aan de rand van het blad.

Voor nummer 3 had ik de hele inhoud, dus alle artikelen, tot mijn beschikking. Ik raakte geïnspireerd door het gedicht van Kirsti Elo en gebruikte die in z'n geheel op de cover. Het gedicht beschrijft een nieuwe spirituele ethiek met een groter respect voor alle dingen, ook voor de kleine, ongeschijnlijk onbetekenenden. De afbeelding toont een close-up van de bovenkant van het blad, als zodanig niet herkenbaar, met twee mysterieuze vormen (kleine sapdruppels) op het oppervlak. Ik draaide het originele beeld op de kop om een meer letterlijke interpretatie van de vormen (de

druppels) te kunnen creëren. Als we naar de inhoud van het gedichtje kijken zouden we deze vormen als afdrucken kunnen relateren aan ‘het spoor van een konijn’ of misschien aan ‘een heilig teken’. Als we naar de voor- en achterkant samen kijken is er vaag een spoor van een oog te zien (met als wimper het getypte?) en z'n pupil (de witte cirkel in de foto) – een idee dat ook een link legt met het gedicht. Het witte rondje in de pupil suggereert ook een centrum van zuiverheid, essentie, van waaruit de vorm (de woorden/typografische vorm) naar buiten uitstraalt. Tenslotte zijn een paar woorden uit de ovale vorm getrokken... woorden die verwijzen naar ‘recht’ en ‘samenwerking’, hetgeen helpt om tot een verdere interpretatie te komen van wat gezien en wat gele-

zen wordt.

Voor de cover van nummer 4 gebruikte ik de interessante afbeelding van een van de bladeren van de plant, die naar de aarde wijst. Het blad doorboort als het ware de ‘sluier’ van de dennenaalden op de grond en valt op dat punt samen met zijn schaduw – een weerspiegeling van het artikel ‘De weg van het Hart’ (Einar Adalsteinsson) en van de tekst en het gedicht ‘dit is samsara, dit is nirvana’ uit ‘De Twee Paden’ (Muriel Daw).

De cover van nummer 5 is een weerspiegeling in de externe wereld van de innerlijke wereld (‘De eeuwige glimlach’) - met ‘het gevoel dat er iets naar je terug kijkt’

(eerste alinea in 'Elfen in de theosofie'):
 wijzelf. Met de originele foto op de kop en
 uitvergroot doet de donkere vorm op de
 achterkant het bijna lijken op een oog met
 wimpers. Je begint een gezicht te zien. Dit
 suggereert ook een groter gezicht op het
 plaatje van de voorkant: een spiegel waarin
 we ons eigen gezicht zien en het idee dat
 wat we zien is dat wat we er zelf van
 maken. Wat is het dat 'naar ons terug
 kijkt'?

De cover van nummer 6 is een merk-
 waardige afbeelding van detail en vaag-
 heid: een foto van de doorsnee van een
 blad met de achtergrond-delen uit focus.
 De dialoog tussen de voor- en achterkant
 wordt gestimuleerd door het zwarte vier-
 kantje en de witte cirkel: abstracte vormen
 als symbolen voor ideeën die enigszins
 open zijn

De yucca in
 Krotona,
 Californië

voor interpretatie. Het vierkantje in zwart
 vertegenwoordigt het lagere viertal (de
 persoonlijkheid) van ons wezen, donker,
 geplaatst in vaagheid en gehuld in myste-
 rie. De cirkel in wit is vol van licht en
 vertegenwoordigt heldere visie, het begrij-
 pen van de aard van manifestatie en geest,
 differentiatie, en scheiding en vereniging.

Na vijf weken geleefd te hebben met de
 cactus, begon hij uit te groeien tot meer
 dan alleen maar een fysiek wezen – hij
 toonde me een klein universum: constante
 evolutie met manifestatie en desintegratie.
 In en om hem heen een drukte van belang
 van levende wezens die er even zijn en dan
 weer verdwijnen: van vogels, vliegen, spin-
 nen en muizen tot wangzakeekhoorns. Van
 zo'n leven in en om een blad kun je alles
 leren over
 leven.